

МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ДОКУМЕНТУВАННЯ В УСТАНОВАХ

Л. М. Колечкіна, д. ф.-м. н., професор;

Є. І. Саленко, магістр

*ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
м. Полтава, Україна*

Організація роботи з документами була й залишається важливою частиною процесів підготовки та прийняття управлінських рішень, що істотно впливає на оперативність і якість управління. Якщо на підприємстві чи в установі не налагоджено досконалу роботу з документами, то, як результат, погіршується і саме управління, оскільки воно залежить від якості та достовірності, оперативності приймання-передавання інформації, раціональної організації служби діловодства, чіткої організації пошуку, зберігання та використання документів.

У загальних системах документації знаходять своє відбиття найважливіші функції управління: планування, організація, контроль, облік, аналіз. І особливість їх полягає в тому, що вони можуть поширюватися на всі установи, організації та підприємства, незважаючи на їх галузеву належність. Більш конкретизовані управлінські рішення потребують використання специфічних документних форм, які засвідчують функціональне призначення або галузеву належність документа [1, с. 23–58].

Вітчизняні традиції, світовий досвід засвідчують необхідність державного регулювання питань управління документацією, важливість рішення раціонального скорочення обсягів документообігу в країні. Актуальною є проблема формування державної політики у сфері методології управління документацією, що полягатиме у визнанні діловодства невід'ємною частиною управління.

На сучасному етапі процесу інституалізації, організаційного оформлення, документаційного забезпечення управління в організаціях поступово трансформуються в управління документацією, під яким розуміється повноцінна управлінська функція організації, реалізація якої розповсюджується на всі стадії життєвого циклу документів. Відбувається перехід від розуміння роботи з документацією не тільки як з функцією забезпечення, а безпосередньо до управління документацією як основною функцією менеджменту [1, 2].

Актуальність запровадження європейських стандартів у систему української моделі роботи з документами продиктована необхідністю міжнародної уніфікації та стандартизації інформаційних процесів. Саме ці реалії зумовили потребу вироблення єдиного міждержавного стандарту з управління документацією ISO 15489-2001 «Інформація та документація – Управління документацією» (ISO 15489-2001 Information and documentation – Records management), який був прийнятий у 2001 р. Міжнародною організацією із стандартизації [1].

В розробленому на його основі вітчизняному стандарті ДСТУ 4423:2005 «Інформація та документація – Управління документацією» моделювання процесу документування трактується як галузь управління, що відповідає за ефективний та систематичний контроль зі створенням, прийманням, зберіганням, використанням, передаванням на зберігання та вилученням для знищення документів, включаючи процеси відбору та зберігання в документальній формі свідчень і інформації про ділову діяльність [2–4].

Стандартизація політики та процедур управління документацією забезпечує наявність належної уваги процесам ведення документації та збереженості всіх документів, а використання стандартної методики та процедур – більш швидкий та ефективний пошук документної інформації. І це насамперед стосується управлінських документами всіх видів та на всіх носіях, створених або отриманих будь-якою організацією у процесі її діяльності, а також фізичними особами (суб'єктами підприємницької діяльності), які створюють та працюють з документами.

Галузеві та загальні системи документації не можна розглядати як локальні системи, вони є взаємообумовленими та взаємодоповнюваними. Тому, впроваджуючи національний аналог міжнародного стандарту, треба враховувати умови сумісності систем документації, які функціонують в організації, що забезпечить швидкий і зручний обмін інформацією між установами. Також необхідно здійснити перегляд нормативів, які діють на міждержавному, державному, міжгалузевому рівнях управління, запроваджувати стандартизацію та уніфікацію управлінських процедур та технологій.

Теоретичні розробки і багаторічна практика сприяли виробленню певних правил щодо моделювання процесу документування в установах. Головна вимога – проходження документів в установі має бути оперативним і здійснюватися з мінімальними витратами часу і праці.

Оптимізаційна модель процесу документування в установі передбачає:

- прямоточний рух документів (документи мають проходити найкоротшим шляхом, без повторних переміщень);
- скорочення інстанцій, до яких мають потрапляти документи (наприклад, під час погодження);
- одноразовість операцій з опрацювання документів, уникнення паралелізму і дублювання у роботі з ними (це досягається централізацією, зосередженням однотипних операцій в одному місці);
- раціональне розташування в установі структурних підрозділів і робочих місць.

Отже, моделювання процесу документування в установах полягає в ефективній організації руху документів та їх доцільного використання.

Список використаних джерел

1. Безкровний М. Ф. Діловодство в інформаційно-консультаційній діяльності / М. Ф. Безкровний, М. Ф. Кропивка, Ю. І. Палеха, Т. Д. Іщенко. – К. : «Ліра-К» 2014. – 230 с.
2. Горбачев А. И. Документационное обеспечение государственной службы : учеб.-практ. пособ. / А. И. Горбачев, Н. Н. Шувалова. – М., 2004. – 426 с.
3. Комова М. В. Документознавство : навч. посіб. / Національний університет «Львівська політехніка», Інститут гуманітарних і соціальних наук. Серія: «Українські Студії». – Львів 2007. – 292 с.
4. Кушнарченко Н. Н. Документоведение / Н. Н. Кушнарченко. – К., 2006. – 242 с.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В РАМКАХ ВИКОНАННЯ МІЖНАРОДНИХ УГОД ЗІ СКОРОЧЕННЯ ЕМІСІЙ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ

А. М. Онищенко, *д. е. н., професор*
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
м. Київ, Україна

Більшість проведених на сьогодні кліматичних досліджень зводяться до того, що основною причиною кліматичних змін є надмірна концентрація парникових газів в атмосфері Землі. Наявні дані низки спостережень [1] засвідчують той факт, що